

Research Paper

Preliminary Validation of the Perceived Social Competence Scale II (PSCSII) Among High School Female Students

Negin Bakhshi¹, Farideh Yousefi^{2*}

1. Department of Educational Psychology, Shiraz University International Division, Shiraz, Iran

2. Department of Educational Psychology, School of Education and Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran

Received: 2020/4/30

Revised: 2020/6/29

Accepted: 2020/7/7

Use your device to scan and
read the article online

DOI:10.30495/jzv.2021.4569

Keywords:

Factor Structure, Reliability,
Social Competence, Validity

Abstract

Introduction: Social competence is defined as the ability to build positive social relationships and to behave effectively in social contexts in all situations and times. Given the importance of promoting social competence for children and youth, having useful tools for assessing social competence is essential. The present study aimed to examine the validity, reliability and factor structure of the Perceived Social Competence Scale II (PSCSII) among Iranian students.

Materials and Methods: In this study, 518 high school female students were selected using cluster sampling method and completed the PSCSII. To assess the validity of the scale, the confirmatory factor analysis, and convergent validity, and to assess the reliability, Cronbach's alpha coefficient, were used.

Findings: Confirmatory factor analysis confirmed one-factor structure of the scale. The correlation coefficient of the perceived social competence with emotional competence and peer support were positive and statistically significant. These results show the convergent validity of the scale. The Cronbach's alpha coefficient was in a satisfactory level for total score of the scale.

Conclusion: The findings suggest that the perceived social competence scale is a reliable and valid instrument for assessing social competence of Iranian high school female students and can be used as a suitable instrument in psychological research.

Citation: Bakhshi N, Yousefi F. Preliminary validation of the Perceived Social Competence Scale II (PSCSII) among high school female students. Quarterly Journal of Women and Society. 2021; 12 (45): 131- 143.

*Corresponding author: Farideh Yousefi

Address: Department of Educational Psychology, School of Education and Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran

Tell: 00989177379011

Email: yousefi@shirazu.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Social competence is defined as the ability to build positive social relationships and to behave effectively in social contexts in all situations and times (8). In the academic context, social competence is the ability that enables students to create and maintain worthwhile interpersonal relationships, get peer acceptance and end negative and destructive interpersonal relationships (9). In general, there are four common components in the definitions of social competence: positive and effective social interactions with others, social cognition, effective social behaviors and lack of maladaptive behaviors. The assessment of perceived social competence is increasingly important, as research consistently documents that many youth are lacking this important skill (11, 12). The valid assessment of social competence is crucial to understanding baseline deficits among youth as well as is important for examining outcomes associated with programs and interventions (22). Several tools are available for use in assessing social competence and related factors, including tools such as the Social Competence Scale of the Achenbach Child Behavior Checklist (23), and the Kohn Social Competence Scale (24). One user-friendly, brief measure is the Perceived Social Competence Scale (PSCS; 27). The PSCS is a self-report instrument assessing various elements of social competence. Strengths of the PSCS include its user-friendliness, ease of administration, use at no cost with the permission of the researchers, established reliability, and construct and predictive validity (27). Since there was no information about the psychometric properties of this scale for the Iranian culture, the aim of the present study was to investigate the reliability and the validity of the Perceived Social Competence Scale II (PSCSII) among Iranian female students.

Materials and Methods

Data were collected from two samples of tenth grade high school female students in the Kerman and Shiraz using cluster

sampling method. The participants in Kerman included 249 and in Shiraz 269 students who completed the PSCS-II (27), Peer support (32), and the profile of emotional competence (35). The PSCS-II consists of 5 items designed to measure the social competence of youth. Responses to the items were made on a 5-point Likert-type scale (1 = Not at all, 2 = A little, 3 = Some, 4 = A lot, and 5 = Very Much).

Findings

To assess the validity of the PSCS-II, confirmatory factor analysis, and convergent validity were used. Confirmatory factor analysis confirmed one-factor structure of the scale. The goodness of fit indices were as following: $X^2/df = 1.12$, GFI= 0.98, IFI= 0.99, CFI= 0.99, PNFI= 0.79, RMSEA= 0.04, PCLOSE= 0.44. The correlation coefficient of the PSCS-II with emotional competence and peer support were 0.73 and 0.42 respectively. These results showed the convergent validity of the scale. To assess the reliability of the PSCS-II, the Cronbach's alpha coefficient was used. The Cronbach's alpha coefficient was in satisfactory level for total score of the scale ($\alpha = 0.81$).

Discussion

The aim of the present study was to examine the psychometric properties of the 5-item PSCS-II in the Iranian culture. The reliability coefficient of the PSCS-II was satisfactory. The PSCS-II's factor structure was replicable and consistent with its theoretical basis in our confirmatory factor analysis. The findings from the factor analysis supported one factor model of perceptions of social competence. The one-factor model displayed excellent goodness-of-fit in Iranian sample. The findings are therefore consistent with the results of existing factor analytic studies, which have supported the one-factor model in other samples. The PSCS-II score also correlated in expected ways with scores from Peer support (32), and the profile of emotional competence (35). The findings suggest that the PSCS-II may be used confidently in the Iranian culture. One limitation of the present study

is that the obtained results only apply to girls and nonclinical samples. Therefore, further work is needed to confirm the findings across different population types.

Conclusion

Results for the present Iranian sample showed that the Perceived Social Competence Scale II (PSCS-II) had adequate psychometric properties, supporting research use in Iranian culture.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All subjects full fill the informed consent.

Funding

No funding.

Authors' contributions

Design and conceptualization: Negin Bakhshi, Farideh Yousefi; Methodology and data analysis: Negin Bakhshi; Supervision and final writing: Farideh Yousefi.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

اعتباریابی مقدماتی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده در دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه دوم

نگین بخشی^۱، فریده یوسفی^{۲*}

۱. گروه روان‌شناسی تربیتی، پردیس بین‌الملل دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

۲. گروه روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

چکیده

مقدمه و هدف: شایستگی اجتماعی ظرفیتی برای برقراری روابط اجتماعی، رسیدن به اهداف اجتماعی و حفظ روابط مثبت با دیگران در همه موقعیت‌ها و زمان‌ها است. با توجه به اهمیت ارتقای شایستگی اجتماعی در کودکان و نوجوانان، داشتن ابزاری سودمند برای ارزیابی شایستگی اجتماعی ضرورت دارد. پژوهش حاضر با هدف اعتباریابی مقدماتی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده آندرسون - بوچر و همکاران در دانش‌آموزان دختر ایرانی انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه ۵۱۸ نفر از دانش‌آموزان دختر پایه دهم دوره متوسطه دوم با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند و مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده را تکمیل کردند. برای سنجش روایی مقیاس از روش تحلیل عاملی تأییدی و روایی همگرا و برای بررسی پایایی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزار آماری ایموس ساختار تک عاملی مقیاس را تأیید کرد. همبستگی بین مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده با نمره‌های شایستگی هیجانی و حمایت همسالان به صورت مثبت و به لحاظ آماری معنی‌دار بود این نتایج روایی همگرای مقیاس را نشان می‌دهند. همچنین ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل مقیاس در حد مطلوب به دست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: در مجموع می‌توان گفت که مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده برای سنجش شایستگی اجتماعی دانش‌آموزان دختر ایرانی ابزاری معتبر است و می‌توان از آن در پژوهش‌های روان‌شناختی استفاده کرد.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۲/۱۱

تاریخ داوری: ۱۳۹۹/۴/۹

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۴/۱۷

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:10.30495/jzv.2021.4569

واژه‌های کلیدی:

پایایی، روایی، ساختار عاملی، شایستگی اجتماعی

* نویسنده مسئول: فریده یوسفی

نشانی: گروه روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

تلفن: ۰۹۱۷۳۳۹۰۱۱

پست الکترونیکی: yousefi@shirazu.ac.ir

مقدمه

شایستگی اجتماعی^۱ که برای توصیف فعالیت‌های اجتماعی افراد مورد استفاده قرار می‌گیرد مفهوم گسترده‌ای است. فردی که به لحاظ اجتماعی شایسته است، توانایی برقراری ارتباط با سایرین و سازگاری با خود و دیگران را دارد. شایستگی اجتماعی را می‌توان اینگونه تعریف کرد: هر رفتاری (سلام کردن، رعایت مقررات، توانایی انجام امور شخصی، کار کردن با دیگران به نحو اثربخش، در نظر گرفتن دیدگاه و عقیده دیگران) که انجام آن موجب تقویت مثبت می‌شود. شایستگی اجتماعی شامل دسته‌ای از مهارت‌ها است که به شخص کمک می‌کند تا با دیگران به صورت سازگاران و مسالمت‌آمیز تعامل کند، مردم‌گریز و مردم‌ستیز نباشد بلکه با آنها روابطی صمیمانه و دوستانه داشته باشد (۱).

گامپل (۲)، معتقد است سازگاری با محیط نتیجه شایستگی اجتماعی است. رز-کراسنور (۳) به شایستگی اجتماعی به عنوان مهارتی برای برقراری روابط مثبت و رفتار سازنده در اجتماع نگاه می‌کند. از نگاه بیرمان و ولش (۴)، شایستگی اجتماعی یک سازه یکپارچه است که توانایی فرد را برای سازماندهی مهارت‌های رفتاری، شناختی و هیجانی جهت سازش انعطاف‌پذیر در اجتماع منعکس می‌کند.

راحیل و تگلوسی (۵)، شایستگی اجتماعی را به عنوان مجموعه‌ای از فرایندهای ذهنی که وظیفه ایجاد هماهنگی بین مهارت‌های رفتاری، شناختی و عاطفی برای ارضای خواسته‌های سازشی دارند، تعریف کرده‌اند. لیانوز (۶)، در تعریف شایستگی اجتماعی مهارت‌هایی مثل توانایی تنظیم هیجان، دانش و تجربیات اجتماعی و درک شرایط و آداب اجتماعی را اضافه کرده است.

شایستگی اجتماعی به توانایی فرد در تعامل و برقراری ارتباط با همسالان اشاره دارد و شامل توانایی ایجاد و حفظ دوستی و برطرف کردن اختلافات اجتماعی می‌شود (۷).

شایستگی اجتماعی ظرفیتی برای برقراری روابط اجتماعی، رسیدن به اهداف اجتماعی و حفظ روابط مثبت با دیگران در همه موقعیت‌ها و زمان‌ها است (۸). در بافت آموزشی و مدرسه شایستگی اجتماعی توانایی است که دانش‌آموزان را قادر به ایجاد و حفظ روابط بین فردی رضایت بخش، بدست آوردن پذیرش همسالان، ایجاد و حفظ دوستی و خاتمه دادن به روابط بین فردی منفی و مخرب می‌نماید (۹). به‌طور کلی، در تعاریف مربوط به شایستگی اجتماعی چهار جنبه مشترک روابط مثبت و سازنده با دیگران، شناخت اجتماعی، رفتارهای اجتماعی سازنده و فقدان رفتارهای ناسازگارانه وجود دارد.

نظریه‌هایی همانند نظریه شناختی اجتماعی و نظریه خودتعیین‌گری بر اثربخشی گسترده محیط بر رشد اجتماعی افراد تأکید می‌کنند. مدل‌های مفهومی موجود در حوزه شایستگی اجتماعی علاوه بر نقش محیط به سازگاری اجتماعی، عملکرد اجتماعی و مهارت‌های اجتماعی نیز اشاره می‌کنند. منظور از مهارت‌های اجتماعی توانایی‌ها و رفتارهای ویژه‌ای است که در حوزه‌های اجتماعی تأثیرگذار هستند (۱۰).

نتایج پژوهش‌های متعدد دال بر این است که نوجوانان در حوزه شایستگی اجتماعی کاستی و نقصان دارند (۱۱، ۱۲) کمبود و یا عدم شایستگی اجتماعی ارتباط مستقیم با مشکلات رفتاری و هیجانی از جمله نقص در توجه و تمرکز (۱۳، ۱۴)، پرخاشگری (۱۵، ۱۶) و افسردگی (۱۷) دارد. همچنین اهمیت شایستگی اجتماعی و روابط اجتماعی در موفقیت تحصیلی (۱۸، ۱۹) و سطوح بالای عزت‌نفس (۲۰، ۲۱) در پژوهش‌ها نشان داده شده است.

ارزیابی درست و مناسب شایستگی اجتماعی جهت شناسایی نقصان و کاستی‌ها در این حیطة و همچنین بررسی نتایج مداخلات و برنامه‌های آموزشی جهت ارتقا شایستگی اجتماعی از اهمیت بسزایی برخوردار است (۲۲). برای ارزیابی شایستگی اجتماعی و مؤلفه‌های مرتبط با این سازه، ابزارهای متعددی وجود دارد. از جمله، مقیاس شایستگی اجتماعی از سیاهه رفتاری کودک آخناخ^۲ (۲۳)، مقیاس شایستگی اجتماعی کوهن^۳ (۲۴) و پرسشنامه شایستگی اجتماعی هارتر (۲۵). یکی از مقیاس‌های کوتاه و مناسب برای سنجش شایستگی اجتماعی، مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده^۴ است که توسط آندرسون - بوچر، ایچینی و اموروس در سال ۲۰۰۸ (۲۶) نسخه ابتدایی آن و در سال ۲۰۱۶ نسخه اصلاح شده آن ساخته شده است (۲۷). از مزایای این پرسشنامه کوتاه بودن، سهولت در اجرا و جدید بودن آن است. همچنین برخلاف مقیاس شایستگی اجتماعی از سیاهه رفتاری کودک آخناخ، نمرات حاصل از مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده در گذر زمان ثابت باقی می‌ماند (۲۷). علاوه بر این، از مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده در پژوهش‌های متعدد استفاده شده و روایی و پایایی آن مناسب گزارش شده است. به عنوان مثال، آندرسون - بوچر و همکاران (۲۷) در بررسی روایی همگرایی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده، همبستگی آن را با سیستم پیشرفت مهارت‌های اجتماعی^۵ گرشام و لیوت (۲۸) برابر ۰/۵۹ به دست آوردند. در همین پژوهش برای برآورد ضریب پایایی مقیاس از روش آلفای کرونباخ استفاده نموده که ضریب به دست آمده (۰/۸۷) α نشان می‌دهد که مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده از ضریب همسانی درونی قابل قبول و مطلوبی برخوردار است. همچنین ستیچی، یوزال و ستیچی (۲۹) در پژوهشی که در ترکیه انجام دادند، آلفای کرونباخ این مقیاس را ۰/۸۷ گزارش کردند. رومرا، رابانیلو، اورتیز، رویز و بلانس (۳۰) روایی همگرایی مقیاس را از طریق همبستگی مثبت با پرسشنامه‌ی شایستگی اجتماعی هارتر مورد بررسی و تایید قرار دادند. بنابراین در کل پژوهشگران پیشین برای این مقیاس شاخص‌های روان‌سنجی مناسبی را گزارش کرده‌اند.

با توجه به اهمیت حفظ و ارتقای شایستگی اجتماعی در دانش‌آموزان، لزوم داشتن ابزاری برای شناسایی مؤلفه‌هایی که می‌تواند به شناسایی، حفظ و افزایش شایستگی اجتماعی دانش‌آموزان ایرانی کمک کند، ضروری می‌نماید. به نظر می‌رسد مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده ابزاری مناسب برای شناسایی شایستگی اجتماعی در دانش‌آموزان است و با توجه به اینکه در فرهنگ ایرانی مورد بررسی قرار نگرفته

3. the Kohn social competence scale

4. Perceived Social Competence Scale (PSCS)

5. Social Skills Improvement System (SSIS)

2. the social competence scale of the Achenbach child behavior checklist

روان‌شناسی دانشگاه شیراز مورد بررسی قرار گرفت و مشکلات مربوط به گویه‌ها رفع شد و واژگان مبهم با نزدیک‌ترین واژه معادل‌سازی شدند و نسخه نهایی تهیه شد. در آخر، روایی محتوایی نسخه نهایی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده توسط چند تن از اساتید دانشکده پیش‌گفته مورد تأیید قرار گرفت.

در این پژوهش از ابزارهایی استفاده شد که عبارتند از: **مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده**: این مقیاس نخستین بار در سال ۲۰۰۸ توسط آندرسون - بوچر و همکاران (۲۶) طراحی شد. در نسخه یک این مقیاس، شایستگی اجتماعی توسط چهار گویه مورد سنجش قرار می‌گرفت. نسخه دوم این پرسشنامه که در سال ۲۰۱۶ ساخته شده است و در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفت شامل ۵ گویه است که به صورت مقیاس ۵ گزینه‌ای لیکرت نمره‌گذاری می‌شود که گزینه کاملاً غلط نمره ۱، غلط نمره ۲، تا حدی درست نمره ۳، درست نمره ۴، و کاملاً درست نمره ۵ می‌گیرد. این مقیاس یک مقیاس خودگزارشی است که رفتارهایی مثل کمک کردن، توجه کردن به دیگران و حمایت کردن را در گروه‌های سنی نوجوانان ارزیابی می‌کند (۲۷). سازندگان مقیاس برای برآورد ضریب پایایی مقیاس از روش آلفای کرونباخ استفاده نموده که ضریب به دست آمده (۰/۸۷) نشان می‌دهد که مقیاس مذکور از ضریب همسانی درونی قابل قبول و مطلوبی برخوردار است. همچنین در پژوهش آن‌ها نشان داده شد که این مقیاس دارای روایی سازه مطلوب است (۲۷). رومرا و همکاران (۳۰) نیز روایی سازه پرسشنامه را مورد تأیید قرار داده‌اند.

پرسشنامه حمایت اجتماعی: پرسشنامه حمایت اجتماعی توسط واکس و همکاران (۳۲) تهیه شده است. ساختار نظری این مقیاس بر تعریف کوب (۱۹۷۷) از حمایت اجتماعی استوار است که حمایت اجتماعی را به صورت برخورداری از محبت، مساعدت و توجه اعضای خانواده، دوستان و سایر افراد تعریف کرده است (۳۲). این مقیاس ۲۳ گویه دارد که سه خرده مقیاس خانواده (۸ گویه)، همسالان یا دوستان (۷ گویه) و سایرین (۸ گویه) را شامل می‌شود که در این پژوهش فقط از خرده مقیاس دوستان استفاده شده است. در نسخه اصلی نحوه نمره‌گذاری این پرسشنامه به صورت چهار گزینه‌ای بسیار موافق، موافق، مخالف و بسیار مخالف است اما این نمره‌گذاری توسط میرسمعی و ابراهیمی‌قوام مورد تغییرات قرار گرفت و سیستم نمره‌گذاری آن به صفر و یک تغییر کرد (۳۳). بنابراین، حداقل نمره صفر و حداکثر نمره ۲۳ است، همچنین بالا بودن نمره در این پرسشنامه بیانگر حمایت اجتماعی بالاتر و پایین بودن نمره بیانگر حمایت اجتماعی پایین‌تر است. این محققان پرسشنامه حمایت اجتماعی را روی ۱۰۰ دانشجو و ۲۰۰ دانش‌آموز اجرا کردند، ضریب پایایی در نمونه دانشجو برابر با ۰/۹۰ و در نمونه دانش‌آموزی برابر با ۰/۷۰ و ضریب بازآزمایی آن پس از شش هفته ۰/۸۱ به دست آمد (۳۳). در پژوهش حسینی، رضایی و کیخسروی (۳۴) برای تعیین پایایی این پرسشنامه و خرده مقیاس‌های آن از ضریب

است، این پژوهش با هدف تعیین روایی و پایایی نسخه فارسی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده آندرسون - بوچر و همکاران (۲۷) انجام شد.

مواد و روش‌ها

طرح پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها، پیمایشی و به طور خاص تحلیل عاملی تاییدی است که با استفاده از نرم‌افزار AMOS (ویرایش ۲۴) به منظور اعتباریابی ابزار سنجش اجرا شده است.

جامعه آماری پژوهش، دانش‌آموزان دختر پایه دهم دوره متوسطه دوم شهرهای شیراز و کرمان در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بودند. حجم نمونه بر نظر کلانین (۳۱) مبنی بر حداقل ۱۰ تا ۲۰ نفر به ازای هر متغیر قرار دارد. در این راستا، ۵۵۰ پرسشنامه از دانش‌آموزان دختر پایه دهم شهرهای شیراز و کرمان که در مدارس دولتی مشغول به تحصیلی بودند با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای جمع‌آوری گردید. بدین صورت که در هر یک از شهرهای شیراز و کرمان یک ناحیه آموزشی به طور تصادفی انتخاب و در آن ناحیه نیز ۵ مدرسه به تصادف انتخاب شدند. سپس در هر مدرسه ۲ کلاس پایه دهم در رشته‌های ریاضی، علوم تجربی و علوم انسانی به تصادف انتخاب و همه دانش‌آموزان حاضر در آن کلاس‌ها ابزارهای پژوهش را تکمیل کردند. بنابراین، ۲۸۰ پرسشنامه در شهر شیراز و ۲۷۰ پرسشنامه در شهر کرمان توزیع گردید تا با احتساب ریزش احتمالی نمونه، حدود ۵۰۰ پرسشنامه در مجموع برای محاسبات وجود داشته باشد. پس از جمع‌آوری داده‌ها، ۱۱ پرسشنامه در شهر شیراز و ۲۱ پرسشنامه در شهر کرمان به علت نقص در پاسخ‌ها کنار گذاشته شدند؛ بنابراین، در نهایت ۵۱۸ پرسشنامه (شیراز، ۲۶۹ نفر و کرمان، ۲۴۹ نفر) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در جدول ۱ توزیع گروه نمونه برحسب شهر و رشته تحصیلی آمده است.

جدول ۱. توزیع گروه نمونه برحسب شهر و رشته

شهر	تحصیلی			کل	درصد
	ریاضی	تجربی	علوم انسانی		
شیراز	۷۸	۱۱۴	۷۷	۲۶۹	۵۱/۹
کرمان	۷۲	۱۰۸	۶۹	۲۴۹	۴۸/۱

برای تهیه نسخه فارسی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده، ابتدا فرم اصلی ابزار توسط پژوهشگر به فارسی ترجمه و سپس از یک متخصص زبان انگلیسی خواسته شد که آن را به انگلیسی برگرداند. تفاوت موجود بین نسخه‌های انگلیسی و فارسی ارزیابی شد. از طریق فرایند مرور مکرر این تفاوت‌ها به حداقل ممکن کاهش یافت. سپس پرسشنامه توسط یکی از اعضای هیئت علمی دانشکده علوم تربیتی و

کل سوالات همه ابزارهای پژوهش انتخاب شد تا امکان انجام تحلیل عاملی تاییدی برای ابزارهای پژوهش فراهم باشد.

^۱ این مقاله بخشی از یک پژوهش مقدماتی در راستای انجام رساله دکتری نویسنده اول است که حجم نمونه در آن با توجه به ملاک کلانین و تعداد

کشیدگی و کجی نمرات سوال‌ها بیشتر از ± 1 نبودند. بر اساس نظر هو و بنتلر (۳۷)، جهت بررسی نرمال بودن چندمتغیری از شاخص کشیدگی چندمتغیره ماردیا^۲ استفاده شد که نتایج نشان دادند که مقدار ماردیا بزرگتر از ۳ نیست. علاوه بر این، از روش جابجینی با میانگین برای داده‌های از دست رفته استفاده شد.

ماتریس‌های نمودار پراکندگی و نمودار پراکندگی باقیمانده‌ها، برای بررسی خطی بودن رابطه متغیرهای پژوهش بررسی شدند. در ماتریس نمودار پراکندگی، همه نمودارها بیضی شکل بودند، بنابراین خطی بودن رابطه متغیرهای مشاهده شده پژوهش را نشان دادند. همچنین نمودار پراکندگی باقیمانده‌ها به صورت مستطیلی اطراف مقدار باقیمانده‌های صفر متمرکز بود که نشان‌دهنده رابطه خطی بین نمره‌های متغیر وابسته پیش‌بینی شده و خطاهای پیش‌بین بود.

جهت بررسی پایایی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد و ضریب $0/81$ به دست آمد. این ضریب نشان می‌دهد مقیاس مورد نظر از همسانی درونی مطلوبی برخوردار است. در جدول ۲ میانگین، انحراف استاندارد و ضرائب همبستگی بین گویه‌ها با یکدیگر و با نمره کل مقیاس آورده شده است.

برای سنجش روایی سازه مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده از روش تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. در تحلیل عاملی تأییدی پژوهشگر مؤلفه‌های قابل استخراج را به تعداد معین و نیز الگوهایی خاص از روابط میان متغیرهای اندازه‌گیری شده و عامل‌های مشترک به گونه پیش‌تجربی شده، تعیین می‌کند (۳۸). بنابراین، از آنجا که سازندگان مقیاس ویژگی گویه‌های این مقیاس را از قبل مشخص کرده‌اند، در این پژوهش ساختار عاملی مقیاس با تحلیل عاملی تأییدی بررسی شد.

شاخص‌های مورد استفاده برای برازش مدل با توجه به ملاک کلاین (۳۱) عبارت بودند از: شاخص‌های برازش مطلق^۳ شامل، شاخص نیکویی برازش مدل (GFI) و نسبت خی دو به درجه آزادی (X^2/df)، شاخص‌های برازش تطبیقی^۴ شامل، شاخص برازندگی مقایسه‌ای (CFI) و شاخص برازش افزایشی (IFI)، و شاخص‌های برازش مقتصد^۵ شامل شاخص ریشه دوم واریانس خطای تقریب (RMSEA) و شاخص برازش مقتصد هنجار شده (PNFI). چنانچه شاخص RMSEA کمتر از $0/08$ و شاخص‌های GFI، CFI و IFI بیشتر از $0/90$ و شاخص PNFI بیشتر از $0/5$ باشد، برازش مدل مناسب است. در پژوهش حاضر، مقادیر شاخص‌های برازش مدل که در جدول ۳ آورده شده‌اند، برازش مناسبی را نشان می‌دهند.

آلفای کرونباخ استفاده شده است که مقدار آن برای زیر مقیاس همسالان ($0/82$)، خانواده ($0/69$) و سایرین ($0/68$) به دست آمد.

پرسشنامه نیمرخ شایستگی هیجانی^۱: این پرسشنامه توسط براسور، گریگور، بوردو و میکلاچیک (۳۵) به منظور سنجش میزان شایستگی هیجانی افراد ساخته شده و ۵۰ گویه دارد که دارای ۱۰ خرده مقیاس شناسایی هیجان فردی (۵ گویه) و بین فردی (۵ گویه)، درک هیجانی فردی (۵ گویه) و بین فردی (۵ گویه)، بیان هیجانی فردی (۵ گویه) و بین فردی (۵ گویه)، بکارگیری هیجان فردی (۵ گویه) و بین فردی (۵ گویه) و تنظیم هیجان فردی (۵ گویه) و بین فردی (۵ گویه) است. از جمع خرده مقیاس‌های فردی، مؤلفه شایستگی هیجانی فردی، از مجموع خرده مقیاس‌های بین فردی، مؤلفه شایستگی هیجانی بین فردی و از مجموع این دو مؤلفه نمره کل شایستگی هیجانی حاصل می‌شود. هر یک از گویه‌های این مقیاس بر روی یک طیف پنج درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم)، تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. در این مقیاس با افزایش نمره افراد، نمره آنها در شایستگی هیجانی (نمره کل) افزایش نشان می‌دهد. براسور و همکاران (۳۵)، در بررسی روایی پرسشنامه شایستگی هیجانی، نشان دادند که نتایج تحلیل عاملی نشان از مطلوب بودن روایی پرسشنامه دارد، همچنین در همین پژوهش، ضریب آلفای کرونباخ برای شایستگی هیجانی فردی ($0/90$) و شایستگی هیجانی بین فردی ($0/90$) و برای کل مقیاس ($0/93$) گزارش کردند. در پژوهش بخشی و یوسفی (۳۶) ضرایب آلفای کرونباخ برای هر مؤلفه (شایستگی هیجانی فردی، $0/78$ و شایستگی هیجانی بین فردی، $0/80$) و نمره کل پرسشنامه ($0/92$) در حد مطلوب به دست آمد.

یافته‌ها

به منظور اندازه‌گیری پایایی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده، ضریب آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار گرفت. همچنین روایی سازه این مقیاس در راستای پاسخ به این پرسش که آیا ساختار عاملی در نظر گرفته شده در مقیاس اصلی تأیید می‌شود یا نه، با روش تحلیل عاملی تأییدی آزمون شد. روایی همگرایی مقیاس نیز با استفاده از همبستگی آن با پرسشنامه‌های شایستگی هیجانی و زیرمقیاس همسالان پرسشنامه حمایت اجتماعی بررسی شد.

از آنجا که مدل‌یابی معادلات ساختاری به توزیع متغیرهای غیرنرمال حساس است، نرمال بودن داده‌ها، همگنی واریانس، خطاهای ورودی و داده‌های پرت بررسی شدند. نتایج ارزیابی داده‌های پرت نشان داد که

جدول ۲. میانگین، انحراف استاندارد و ماتریس همبستگی گویه‌های مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده

گویه‌ها	M	SD	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. گویه ۱	۴/۴۸	۰/۵۹	-					
۲. گویه ۲	۴/۳۵	۰/۸۱	۰/۵۹**	-				
۳. گویه ۳	۴/۳۰	۰/۷۵	۰/۶۰**	۰/۵۴***	-			

۴. comparative fit indices

۵. parsimonious fit indices

۱. The Profile of Emotional Competence (PEC)

۲. Mardia's multivariate kurtosis

۳. absolute fit indices

								۴. گویه ۴
	-	۰/۵۴**	۰/۵۲**	۰/۴۵**	۰/۹۱	۳/۹۸		
	-	۰/۶۸**	۰/۵۵**	۰/۴۶**	۰/۳۹**	۳/۹۷		۵. گویه ۵
-	۰/۸۱**	۰/۸۳**	۰/۷۸**	۰/۷۶**	۰/۶۸**	۳/۰۵	۲۱/۱۶	۶. نمره کل

**p < ۰/۰۰۱

جدول ۳. شاخص‌های برازش مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده

شاخص‌های برازش	X ² /df	GFI	IFI	CFI	PNFI	RMSEA	PCLOSE
مدل پژوهش	۱/۱۲	۰/۹۸	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۷۹	۰/۰۴	۰/۴۴
مقدار قابل قبول	< ۳	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۵	< ۰/۰۸	> ۰/۰۵

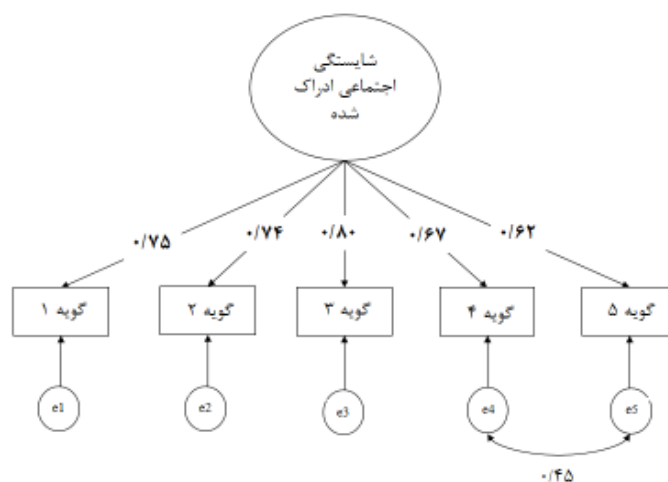
در جدول ۴ گویه‌ها، بارهای عاملی، خطای استاندارد، مقدار t و سطح معنی‌داری دیده می‌شود.

جدول ۴. گویه‌ها، بار عاملی، مقدار t، خطای استاندارد و سطح معنی‌داری

گویه‌ها	بار عاملی	S.E.	t	P<
۱) من به دیگران کمک می‌کنم.	۰/۷۵	۰/۲۴	۵/۸۶	۰/۰۰۱
۲) از دیگران می‌پرسم که آیا کمکی از من بر می‌آید.	۰/۷۴	۰/۲۳	۵/۹۹	۰/۰۰۱
۳) من به دیگران توجه می‌کنم.	۰/۸۰	۰/۲۱	۶/۳۲	۰/۰۰۱
۴) من مراقب دیگران هستم.	۰/۶۷	۰/۲۵	۵/۴۰	۰/۰۰۱
۵) من دیگران را حمایت می‌کنم.	۰/۶۲	۰/۲۷	۵/۰۲	۰/۰۰۱

اطلاعات این شکل، بار عاملی گویه‌ها یا نشانگرهای مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده از ۰/۶۲ تا ۰/۸۰ است که ضرائب مطلوبی محسوب می‌شوند.

با توجه به مطلوب بودن شاخص‌های برازش مدل، می‌توان نتیجه گرفت که مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده دارای ساختار نظری مناسب است. در شکل ۱ بار عاملی گویه‌های مقیاس دیده می‌شود. بر اساس

شکل ۱. نتایج تحلیل عامل تأییدی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده

هیجانی (شایستگی هیجانی فردی و شایستگی هیجانی بین فردی) محاسبه شد. بدین ترتیب، ضریب همبستگی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده با مؤلفه شایستگی هیجانی فردی ($p < ۰/۰۵$)، ($r = ۰/۷۴$)، مؤلفه شایستگی هیجانی بین فردی ($p < ۰/۰۰۱$)، ($r = ۰/۴۲$)

در این پژوهش علاوه بر روایی سازه مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی، روایی همگرایی مقیاس نیز از طریق محاسبه همبستگی پیرسون میان نمره کل مقیاس با نمرات خرده مقیاس حمایت همسالان و خرده مقیاس‌های شایستگی

پرسشنامه حمایت اجتماعی محاسبه و مشخص گردید این همبستگی نیز از لحاظ آماری معنی‌دار است ($r=0/42, p < 0/001$). در جدول ۵ نتایج این همبستگی‌ها گزارش شده است.

و نمره کل شایستگی هیجانی ($r=0/73, p < 0/001$)، معنی‌دار به دست آمد که نشان می‌دهد بین مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده با شایستگی هیجانی، رابطه وجود دارد. همچنین همبستگی بین مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده با خرده مقیاس حمایت همسالان از

جدول ۵. همبستگی بین مقیاس‌های شایستگی اجتماعی ادراک شده، شایستگی هیجانی و حمایت همسالان

مقیاس	۱	۲	۳	۴	۵
۱. شایستگی اجتماعی ادراک شده	-				
۲. شایستگی هیجانی فردی	۰/۷۴*	-			
۳. شایستگی هیجانی بین فردی	۰/۴۲**	۰/۶۱**	-		
۴. شایستگی هیجانی کل	۰/۷۳**	۰/۸۹**	۰/۹۰**	-	
۵. حمایت همسالان	۰/۴۲**	۰/۱۶	۰/۲۴*	۰/۲۳*	-
			** $p < 0/001$	* $p < 0/05$	

کرمان در شایستگی اجتماعی ادراک شده استفاده شد و نتایج تفاوت معنی‌داری را بین دو گروه نشان ندادند ($p = 0/250, t = 1/14$) (۵۱۶) (t). جدول ۶ یافته‌های حاصل از این مقایسه را نشان می‌دهد.

در نهایت به منظور پی بردن به تأثیرپذیری احتمالی شایستگی اجتماعی ادراک‌شده از زمینه‌های خانوادگی، اجتماعی و فرهنگی دانش‌آموزان، از آزمون t مستقل برای مقایسه میانگین نمرات دانش‌آموزان شیراز و

جدول ۶. مقایسه میانگین نمرات شایستگی اجتماعی ادراک‌شده در دانش‌آموزان شیراز و کرمان

متغیر	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	مقدار t	درجه آزادی	معناداری
شایستگی اجتماعی ادراک‌شده	شیراز	۲۱/۵۵	۳/۳۸	۱/۱۴	۵۱۶	۰/۲۵۰
	کرمان	۲۰/۷۶	۲/۶۶			

روان‌شناختی، اخراج از مدرسه، احساس تنهایی و عملکرد تحصیلی ضعیف قرار دارند (۲۸).

با توجه به اهمیت شایستگی اجتماعی و افزایش برنامه‌های آموزشی جهت ارتقا این شایستگی، روان‌سنجی یک پرسشنامه جهت بررسی این سازه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بر این اساس در پژوهش حاضر، مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک شده با ۵ گویه به زبان فارسی ترجمه و سپس ویژگی‌های روان‌سنجی آن مورد بررسی قرار گرفت. کاربرد مقیاس مذکور به سادگی امکان‌پذیر است و می‌تواند توسط دانش‌آموزان دبیرستانی در کمتر از ۵ دقیقه تکمیل گردد.

به منظور بررسی روایی سازه مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده، از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مطلق، مقتصد و تطبیقی نشان دادند که مدل تک عاملی از برازش مناسبی برخوردار است. این یافته همسو با یافته حاصل از پژوهش سازندگان مقیاس (۲۷) است و نشان می‌دهد که تعریف سازه شایستگی اجتماعی ادراک‌شده به لحاظ نظری و مفهومی در نسخه فارسی مقیاس با نسخه غیر ایرانی آن یکسان است.

بحث و بررسی

با توجه به پیچیده‌تر شدن محیط و شرایط زندگی، ارتباطات به عنوان عاملی برای دستیابی به سلامت، موفقیت و شادمانی بیش از پیش اهمیت یافته است (۳۹). بیشتر امور در زندگی روزمره، از طریق ارتباط انجام می‌شود. اشتراک‌گذاری عقاید، نظرخواهی از دیگران، توضیح دادن خواسته‌ها و بیان احساسات و هیجانات، بخشی از عواملی هستند که به برقراری ارتباط با دیگران کمک می‌کنند (۳۹). برقراری روابط بین‌فردی، موتور محرک زندگی است؛ به عبارت دیگر، می‌توان ادعا کرد کیفیت زندگی افراد، از طریق نوع و نحوه روابط اجتماعی با دیگران تعیین می‌شود. ارتباط اثربخش، کلید موفقیت در روابط بین‌فردی است و ایجاد و ارتقا شایستگی اجتماعی، لازمه آن است. شایستگی اجتماعی، مجموعه‌ای از دانش، توانایی و مهارت‌هایی است که رفتارهای شایسته اجتماعی را تشویق می‌کند و به هوشیاری اجتماعی و مدیریت ارتباطات اشاره دارد. نوجوانانی که شایستگی اجتماعی لازم و مناسب ندارند، در معرض پیامدهای منفی مانند طرد از جانب همسالان، بروز اختلالات

مورد مقایسه قرار گرفتند و تفاوت معنی‌داری بین میانگین نمرات دانش‌آموزان این دو شهر از لحاظ شایستگی اجتماعی ادراک‌شده به دست نیامد. با وجود این، برای مطالعات آتی پیشنهاد می‌شود اثر تفاوت‌های بین شهرهای دیگر کشور با توجه به وجود خرده فرهنگ‌های متعدد در ایران مورد توجه قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های پژوهش، در مجموع می‌توان گفت مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده دارای ویژگی‌های روان‌سنجی مناسبی است و این پژوهش حمایت قابل قبولی برای کاربرد این ابزار فراهم آورد و استفاده از آن برای ارزیابی شایستگی اجتماعی دانش‌آموزان ایرانی پیشنهاد می‌شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی

هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی: نگین بخشی، فریده یوسفی؛ روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها: نگین بخشی؛ نظارت و نگارش نهایی: فریده یوسفی.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

برای بررسی روایی همگرایی پرسشنامه از همبستگی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده با پرسشنامه شایستگی هیجانی و خرده مقیاس حمایت همسالان پرسشنامه حمایت اجتماعی استفاده شد. ضرایب مثبت و معنی‌دار به دست آمده میان مقیاس مورد بحث و این ابزارها، روایی همگرایی مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده را نشان می‌دهد. به این معنا که هر چه نمره شایستگی اجتماعی فرد بیشتر باشد فرد در شایستگی هیجانی نمرات بالاتری کسب می‌کند. این یافته با نتایج پژوهش‌های پیشین (۴۰، ۴۱، ۴۲) همسویی دارد. در این راستا می‌توان گفت که روابط اجتماعی کارآمد و مؤثر مستلزم درک هیجانات و احساسات سایر افراد است. عدم توانایی در درک هیجانات منجر به ارتباطات نامناسب و در نتیجه عدم شایستگی اجتماعی می‌شود (۴۲). علاوه بر این، درک، بیان و استفاده از هیجانات به افراد این امکان را می‌دهد که در موقعیت‌های اجتماعی پاسخ‌های جامعه‌پسند^۱ بیشتری بدهند (۴۰). به این ترتیب، شایستگی اجتماعی مجموعه‌ای از توانایی‌های اجتماعی، شناختی و هیجانی است که فرد در موقعیت‌های اجتماعی مختلف، به منظور ایجاد روابط سالم و مفید با دیگران از خود بروز می‌دهد (۴۱).

همچنین نتایج نشان دادند که شایستگی اجتماعی با حمایت همسالان ارتباط مثبت و معنادار دارد. افراد با شایستگی اجتماعی بالا به دلیل قدرت در مهارت‌های اجتماعی این توانایی را دارند که در ایجاد و حفظ روابط دوستانه و تعامل با همسالان در موقعیت‌های اجتماعی به نحو مؤثر عمل کنند. این افراد در موقعیت‌های تعارض‌آمیز در روابط با همسالان از مهارت‌های اجتماعی به شیوه جامعه‌پسند استفاده می‌کنند و در نتیجه در حل و فصل تعارض‌ها در تعامل با همسالان به صورت مطلوب و مناسب توانا هستند و پیامد این توانایی پذیرش و حمایت از سوی همسالان است. این یافته با نتایج پژوهش‌های ریچ (۹)، رابینر و همکاران (۱۹) و استادیان‌خانی، فدایی‌مقدم و احمدی (۴۳) هم راستا است.

در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده برابر ۰/۸۱ بود که نشان دهنده این است که مقیاس مورد نظر از ثبات درونی رضایت‌بخشی برخوردار است. علاوه بر این ضرایب همبستگی بین گویه‌ها با هم و همچنین با نمره کل مقیاس بررسی شد. نتایج حاصل شده نشان‌دهنده رابطه مثبت و معنی‌دار گویه‌های مقیاس با یکدیگر و با نمره کل است. به طور کلی با توجه به نتایج می‌توان نتیجه گرفت که مقیاس شایستگی اجتماعی ادراک‌شده در سنجش سازه کلی شایستگی اجتماعی در فرهنگ ایرانی دارای روایی و پایایی مطلوب است.

باید دقت نمود که این پژوهش در جمعیت بالینی انجام نشده است. از این رو، نتایج آن قابل تعمیم به گروه‌های بالینی نیست و لازم است که نتایج حاصل از این پژوهش در گروه‌های دیگر جمعیتی نیز تایید شود. همچنین تعمیم‌دهی نتایج در پژوهش حاضر به دلیل ویژگی‌های نمونه (که فقط شامل دختران بود)، با محدودیت روبرو است. به عبارت دیگر، در تعمیم نتایج به گروه پسران باید احتیاط لازم صورت گیرد. علاوه بر این، در مطالعه حاضر دانش‌آموزان شهر شیراز و شهر کرمان

^۱ . prosocial

References

1. Gadaire DM, Henrich CC, Finn-Stevenson M. Longitudinal effects of parent-child interactions on children's social competence. *Res Soc Work Pract.* 2017; 27(7): 767-78. [DOI:10.1177%2F1049731516632592]
2. Gumpel T. Social competence and social skills training for persons with mental retardation: an expansion of a behavioral paradigm. *Educ Train Ment Retard Dev Disabil.* 1994; 194-201. <https://www.jstor.org/stable/23879049>
3. Rose-Krasnor L. The nature of social competence: a theoretical review. *Social Development.* 1997; 6(1): 111-135. [DOI:10.1111/j.1467-9507.1997.tb00097.x]
4. Bierman K, Welsh JA. Assessing social dysfunction: the contributions of laboratory and performance-based measures. *J Clin Child Psychol.* 2000; 29(4): 526-539. [DOI:10.1207/S15374424JCCP2904_6]
5. Rahill SA, Teglassi H. Processes and outcomes of story-based and skill-based social competency programs for children with emotional disabilities. *J Sch Psychol.* 2003; 41(6): 413-29. [DOI:10.1016/j.jsp.2003.08.001]
6. Lianos P. Parenting and social competence in school: the role of preadolescents' personality traits. *J Adolesc.* 2015; 41: 109-20. [DOI:10.1016/j.adolescence.2015.03.006]
7. Healy SA, Im-Bolter N, Olds J. Executive function and emotional, behavioral, and social competence problems in children with epilepsy. *J Child Fam Stud.* 2018; 27(8): 2430-2440. [DOI:10.1007/s10826-018-1079-3]
8. Reich SM. Connecting offline social competence to online peer interactions. *Psychol Pop Media Cult.* 2017. p. 291-310. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/pm0000111>
9. Lecce S, Caputi M, Pagnin A, Banerjee A. Theory of mind and school achievement: the mediating role of social competence. *Cogn Dev.* 2017; 44: 85-97.
10. Vahedi S, Farrokhi F, Farajian F. Social competence and behavior problems in preschool children. *Iran J Psychiatry.* 2012; 7(3): 126-134. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3488868/>
11. Blumberg SJ, Carle AC, O'connor KS, Moore KA, Lippman LH. Social competence: development of an indicator for children and adolescents. *Child Indic Res.* 2008; 1(2):176-197. [DOI:10.1007/s12187-007-9007-x]
12. Abdolkhani A, Valavi P, Hashemi S. Study the lived experience of social self-efficacy among high school students (first courses). *J Psychol Achiev.* 2018; 25(2): 39-54 [DOI:10.22055/psy.2018.27424.2202]
13. Coleman WL. Social competence and friendship formation in adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Adolesc Med State Art Rev.* 2008; 19(2): 278-299. <https://europepmc.org/article/med/18822833>
14. Thorell LB, Rydell AM. Behavior problems and social competence deficits associated with symptoms of attention-deficit/hyperactivity disorder: effects of age and gender. *Child Care Health Dev.* 2008; 34(5): 584-595. [DOI:10.1111/j.1365-2214.2008.00869.x]
15. Chen X, Huang X, Chang L, Wang L, Li D. Aggression, social competence, and academic achievement in Chinese children: a 5-year longitudinal study. *Dev Psychopathol.* 2010; 22(3):583-592. [DOI:10.1017/S0954579410000295]
16. McQuade JD, Breaux RP, Gómez AF, Zakarian RJ, Weatherly J. Biased self-perceived social competence and engagement in subtypes of aggression: examination of peer rejection, social dominance goals, and sex of the child as moderators. *Aggress Behav.* 2016; 42(5): 498-509. [DOI:10.1002/ab.21645]
17. Rueger SY, Malecki CK, Pyun Y, Aycok C, Coyle S. A meta-analytic review of the association between perceived social support and depression in childhood and

- adolescence. *Psychol Bull.* 2016; 142(10):1017-1067.
[DOI:10.1037/bul0000058]
18. Amani F, Monadi M, Akhavan Tafti M. Effectiveness of program based on successfulness on social competence and academic achievement of adolescent girls in city of Mashhad. *J Instr Eval.* 2018; 11(43): 69-91.
http://jinev.iaut.ac.ir/article_545734_en.html
  19. Rabiner DL, Godwin J, Dodge KA. Predicting academic achievement and attainment: the contribution of early academic skills, attention difficulties, and social competence. *School Psych Rev.* 2016; 45(2): 250-267.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.17105/SPR45-2.250-267>
  20. Williams KL, Galliher R V. Predicting depression and self-esteem from social connectedness, support, and competence. *J Soc Clin Psychol.* 2006; 25(8): 855-874.
[DOI:10.1521/jscp.2006.25.8.855]
  21. Tavakolizadeh J, Zanganefar E, Safarzade S. Effectiveness of social competence training on increased self-esteem and decreased shyness in students with multiple disabilities in Qaen County, South Khorasan Province, Iran. *J Pediatr Nurs.* 2018; 4(4):1-8.
[DOI:10.21859/jpen-04041]
  22. Fetro J V, Rhodes DL, Hey DW. Perceived personal and social competence: development of valid and reliable measures. *Heal Educ.* 2010; 42(1):19-26.
<https://eric.ed.gov/?id=EJ897776>
  23. Achenbach TM, Dumenci L. Advances in empirically based assessment: revised cross-informant syndromes and new DSM-oriented scales for the CBCL, YSR, and TRF: comment on Lengua, Sadowski, Friedrich, and Fisher. 2001. *J Consult and Clin Psychol*, 69(4): 699-702.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-006X.69.4.699>
  24. Kohn M. The Kohn social competence scale and Kohn symptom checklist for the preschool child: a follow-up report. *J Abnorm Child Psychol.* 1977; 5(3): 249-263.
[DOI: 10.1007/bf00913696]
  25. Harter S. Developmental processes in the construction of the self. In T. D. Yawkey & J. E. Johnson (Eds.), *Integrative processes and socialization: Early to middle childhood* (p. 45-78). Lawrence Erlbaum Associates, Inc. 1988.
<https://psycnet.apa.org/record/1988-97859-003>
  26. Anderson-Butcher D, Iachini AL, Amorose AJ. Initial reliability and validity of the perceived social competence scale. *Res Soc Work Pract.* 2008; 18(1): 47-54.
[DOI:10.1177%2F1049731507304364]
  27. Anderson-Butcher D, Amorose AJ, Lower LM, Riley A, Gibson A, Ruch D. The case for the perceived social competence scale II. *Res Soc Work Pract.* 2016; 26(4): 419-428.
[DOI:10.1177%2F1049731514557362]
  28. Gresham FM, Elliott SN, Vance MJ, Cook CR. Comparability of the social skills rating system to the social skills improvement system: content and psychometric comparisons across elementary and secondary age levels. *Sch Psychol Q.* 2011; 26(1): 27-44.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0022662>
  29. Satici SA, Uysal R, Satici B. An investigation of the relationship between deontic justice and perceived social competence. *Procedia-Social Behav Sci.* 2014; 140: 3-8.
[DOI:10.1016/j.sbspro.2014.04.378]
  30. Romera E, Rabanillo JLF, Ortiz OG, Ruiz RO, Bolaños JA. Construct, measurement and assessment of social competence in early adolescence. *Int J Psychol Psychol Ther.* 2017; 17(3): 337-348.
<https://ijpsy.com/volumen17/num3/477/construct-measurement-and-assessment-of-EN.pdf>
  31. Kline RB. *Principles and practice of structural equation modeling.* (4th Ed.). New York: The Guilford Press. 2016.
<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.873.9176&rep=rep1&type=pdf>
  32. Vaux A, Phillips J, Holly L, Thomson B, Williams D, Stewart D. The social support appraisals (SS-A) scale: studies of reliability and validity. *Am J*

- Community Psychol. 1986; 14(2): 195-218.
[DOI: 10.1007/BF00911821]
33. Mirsamiei M, Ebrahimighavam S. A Study on the relationship between self-efficiency, social support and exam anxiety and the psychological health of the men and women students in Allameh Tabatabaie University. *Educ Psychol.* 2007; 3(7): 73-92.
[DOI:10.22054/jep.2007.6004]
34. Hosieni S, Rezaei A, Keykhosravi Z. A comparison of old men and women's social support, life satisfaction, happiness and depression. *Q J Women Soc.* 2011; 2(8):143-162.
http://jzvj.miau.ac.ir/article_1187.html?lang=en
35. Brasseur S, Grégoir J, Bourdu R, Mikolajczak M. The Profile of Emotional Competence (PEC): Development and validation of a self-reported measure that fits dimensions of emotional competence theory. *PLoS ONE.* (2013); 8(5), Article e62635.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0062635>
36. Bakhshi N, Yousefi F. Psychometric properties of the profile of emotional competence. *J Psychol.* 2020; 24(2):150-166.
<https://www.sid.ir/en/Journal/ViewPaper.aspx?ID=740655>
37. Hu LT, Bentler PM. (1998). Fit indices in covariance structure modeling: Sensitivity to under parameterized model misspecification. *Psychol Methods.* 1998; 3(4): 424-453.
[DOI.org/10.1037/1082-989X.3.4.424]
38. Hooman HA, Askari A. Factor analysis: its difficulties and impassed. *J Psychol Educ.* 2005; 35(2): 1-20.
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=38056>
39. Mogilner C. It's time for happiness. *Curr Opin Psychol.* 2019; 26: 80-84.
[DOI:10.1016/j.copsyc.2018.07.002]
40. Belacchi C, Farina E. Prosocial/hostile roles and emotion comprehension in preschoolers. *Aggress Behav.* 2010; 36(6): 371-389.
[DOI:10.1002/ab.20361]
41. Franco MDG, Beja MJ, Candeias A, Santos N. Emotion understanding, social competence and school achievement in children from primary school in Portugal. *Front Psychol.* 2017; 8: 1376.
[DOI:10.3389/fpsyg.2017.01376]
42. Machado P, Veríssimo M, Torres N, Peceguina I, Santos AJ, Rolão T. Relações entre o conhecimento das emoções, as competências académicas, as competências sociais e a aceitação entre pares. *Análise Psicológica.* 2008; 26(3): 463-478.
[DOI:10.14417/ap.508]
43. Ostadian Khani Z, Fadae Moghadam M, Ahmadi F. Predictors of passion relationship: competence, problem-solving and support (social). *Clin Psych Personal.* 2020; 15(2): 65-73.
[DOI:10.22070/cpap.2020.2817]